

Information till livsmedelsföretagare

Alkoholhaltiga drycker

- tillverkning och märkning

Innehåll

1	Inledning.....	3
1.1	Omfattning.....	3
2	Registrering och kontroll.....	3
3	Import och export.....	4
4	Allmänt om tillverkning och märkning av vin.....	4
4.1	Vin (av druvor).....	4
4.2	Regler för vinframställning m.m.	5
4.3	Regler för vintillverkning i Sverige.....	7
4.3.1	Nationella anpassningar.....	7
4.4	Anmälan om berikning eller sötning.....	7
4.4.1	Anmälan om berikning.....	7
4.4.2	Anmälan om sötning.....	8
4.4.3	Tidsfrister vid anmälan.....	8
4.5	Märkning av vin.....	9
4.5.1	Obligatorisk märkning.....	10
4.5.2	Frivillig märkning.....	10
4.5.3	Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning.....	12
5	Märkning av övriga alkoholhaltiga drycker.....	13
5.1	Aromatiserade viner m.m.	13
5.2	Spritdrycker.....	14
5.3	Cider.....	14
5.4	Övriga alkoholhaltiga drycker.....	14
6	Förpackningsstorlekar.....	14
7	Övrig lagstiftning.....	15
8	Var hittar jag lagstiftningen?.....	15

1 Inledning

Denna informationsskrift är avsedd att hjälpa läsaren att hitta i det omfattande regelverk som finns inom området alkoholhaltiga drycker. Syftet är således inte att tolka regelverket.

1.1 Omfattning

Denna informationsskrift tar endast upp regler inom Livsmedelverkets ansvarsområde. För regler rörande tillverkning, lagring och införsel av alkohol hänvisas dessutom till andra myndigheter, däribland:

- **Skatteverket, Storföretagsregionen, Ludvikakontoret** godkänner upplagshavare eller registrerar varumottagare så att man har **rätt till partihandel**, vilket är ett krav för att kunna **sälja** dryckerna. Rätt till partihandel krävs även för att få **importera** alkoholdrycker. För att få **tillverka** sprit och alkoholdrycker krävs också ett **godkännande som upplagshavare**,
- **Folkhälsomyndigheten** har **tillsyn** över de företag som **tillverkar sprit och alkoholdrycker**, de som **idkar partihandel** med spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker samt de som handlar med **teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat**. Från och med den 1 januari 2011 togs dock kravet på särskilt tillverkningstillstånd för tillverkning av sprit och alkoholdrycker bort,
- **Jordbruksverket** handlägger ärenden som rör **statistik om produktion**,
- Andra myndigheter som kan beröras är bland annat den **lokala Miljö- och hälsoskyddsnämnden** eller motsvarande, **Tullverket** och **Räddningsverket**.

2 Registrering och kontroll

Verksamheter som tillverkar, lagrar eller bedriver handel med alkoholhaltiga drycker ska uppfylla de allmänna hygien- och lokalkraven i förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien. De ska också vara registrerade hos behörig kontrollmyndighet, se Livsmedelverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien och stödjande information om godkännande och registrering av livsmedelsanläggningar i Kontrollwiki.

Verksamheter som hanterar alkoholhaltiga drycker ska, som andra verksamheter där livsmedel hanteras, upprätta ett riskbaserat (HACCP-baserat) system för den egna kontrollen.

Fördelning av kontrollansvaret framgår av 23 § livsmedelsförordningen (2006:813). Där stadgas att Livsmedelsverket har kontrollansvaret för verksamheter där bland annat vin (av druvor, inte fruktvin) och spritdrycker tillverkas. Livsmedelsverket har också enligt livsmedelsförordningen kontroll över Systembolagets butiker.

För tillverkning av fruktvin, öl, cider, ”alkoläsk” och blanddrycker faller kontrollansvaret som regel på kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnd eller motsvarande.

3 Import och export

För import av vin från länder utanför EU krävs **ledsagardokument** s.k. VI1- och VI2-dokument, se artikel 40 – 53 i, samt bilagorna IX-X i kommissionens förordning (EG) nr 555/2008.

4 Allmänt om tillverkning och märkning av vin

Märkningsreglerna är olika för olika kategorier av drycker t.ex. vin producerat utanför EU, mousserande viner, spritdrycker över 15 % och alkoholdrycker 1,2-15 %.

- För alkoholdrycker (inte vin) upp till 15 % gäller generella märkningsbestämmelser enligt förordning (EU) nr 1169/2011 om livsmedelsinformation till konsumenterna.
- För samtliga kategorier gäller kravet på identifikationsmärkning (SLVFS 1993:20).
- För de olika kategorierna spritdrycker med alkoholhalt över 15 % och vin gäller därutöver specialbestämmelser utgivna i EU-förordningar.

4.1 Vin (av druvor)

EU har utfärdat regler för vintillverkning bl.a. rörande vilka druvor som får användas, vilka ämnen som får tillsättas, vilka processhjälpmedel och behandlingar som är tillåtna, villkor för blandning av viner och regler om hur viner ska och får märkas. För att vin ska få säljas inom EU för direkt konsumtion måste det ha tillverkats och märkts i enlighet med de här reglerna.

Reglerna om tillåtna vinframställningsmetoder är särskilt viktiga eftersom endast de uppgifter (de obligatoriska och de frivilliga) som reglerats i vinförordningarna får användas i märkningen. Det är exempelvis inte tillåtet att ange olika tillsatser och processhjälpmedel i märkningen. För att konsumenten (åtminstone teoretiskt) ska kunna förutse förekomsten av dessa ämnen är det viktigt att de oenologiska bestämmelserna - bestämmelserna om vin och vintillverkning - följs till punkt och pricka. (Allergena ämnen ska dock anges i märkningen. Se under 4.6.1 märkning av vin, obligatorisk märkning).

4.2 Regler för vinframställning m.m.

EU-förordningar gäller direkt i Sverige. Nya grundläggande vinregler finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 som började tillämpas från och med den 1 januari 2014. Vin som har släppts ut på marknaden och märkts senast den 31 december 2010 och som följer de bestämmelser som var tillämpliga före den 1 augusti 2009, får säljas till dess att lagren tömts. Årgångsvin behöver alltså under dessa förutsättningar inte märkas om ifall det var märkt enligt gällande lagstiftning när det första gången sattes på marknaden.

Förordning (EU) nr 1308/2013

I förordning (EU) nr 1308/2013 finns de grundläggande vinreglerna på ett samlat ställe. De gäller fr.o.m. den 1 januari 2014 med undantag av några artiklar som ska fortsätta att tillämpas i förordning (EG) nr 1234/2007 (den tidigare marknadsordningen). Nedan följer hänvisningar till de för vinsektorn relevanta artiklar i förordningarna (EU) nr 1308/2013 och (EG) nr 1234/2007:

- **Analysmetoder**, artiklarna 80.5 och 91 c i förordning (EU) nr 1308/2013.
- **Oenologiska (= vinframställnings-) metoder och restriktioner**, artikel 80 i förordning (EU) nr 1308/2013. Tillämpningsföreskrifter om oenologiska metoder och behandlingar finns i kommissionens förordning (EG) nr 606/2009 av den 14 juli 2009 om vissa tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 479/2008 när det gäller skyddade ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar, traditionella uttryck, märkning och presentation av vissa vinprodukter.
- **Ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck**, artikel 92–113 i förordning (EU) nr 1308/2013, artikel 118.m punkt 5 i förordning (EU) nr 1234/2007 tills lager av vinet Mlado vino portugizac är slut och artikel 118 s punkt 5 i förordning (EU) 1234/2007 till och med den 30 juni 2017. Tillämpningsbestämmelser finns i artikel 1-48 i (EG) nr 607/2009.
- **Märkning och presentation**, artikel 117–121 i förordning (EU) nr 1308//2013. Tillämpningsbestämmelser finns i artikel 49-72 i (EG) nr 607/2009.
- **Definitioner och alkoholhalter**, bilaga II del IV och bilaga VII del II i förordning (EU) nr 1308/2013.
- **Kategorier av vinprodukter**, bilaga VII del II i förordning (EU) nr 1308/2013.
- **Berikning, syrning och avsykning i vissa vinodlingszoner**, bilaga VIII del I i förordning (EU) nr 1308/2013,
- **Begränsningar**, bilaga VIII, del II i förordning (EU) nr 1308/2013.
- **Vinodlingszoner**, tillägg I till bilaga VII i förordning (EU) nr 1308/2013.

Rådets förordning (EEG) nr 1601/91 om allmänna bestämmelser för definition, beskrivning och presentation av aromatiserade viner, aromatiserade vinbaserade drycker och aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter har upphört att gälla. Förordningen har ersatts av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91. Aromatiserad vinprodukter som inte uppfyller kraven i den nya förordningen men som har framställts före den 28 mars 2015 i enlighet med förordning (EEG) nr 1601/91 får släppas ut på marknaden till dess att lagren är uttömda. Ytterligare övergångsbestämmelser finns i artikel 36 i förordning (EU) nr 251/2014.

Tillämpningsföreskrifter till bestämmelserna om vin i den del det berör Livsmedelsverkets ansvarsområde finns bland annat i kommissionens förordningar:

- (EG) nr 606/2009 om kategorier av vinprodukter, oenologiska metoder och restriktioner för vinframställning
- (EG) nr 555/2008 bl.a. när det gäller handeln med produkter inom vinsektorn med tredje land (artikel 40-50)
- (EG) nr 436/2009 bl.a. om följedokument vid transporter av vinprodukter och för register som ska föras inom vinsektorn och
- (EG) nr 607/2009 när det gäller skyddade ursprungsbeteckningar, och geografiska beteckningar, traditionella uttryck, märkning och presentation av vissa vinprodukter.

Det är bra att känna till att det i tillämpningsförordningarna fortfarande finns hänvisningar till tidigare gällande vinförordningar. De tidigare gällande vinförordningarna som det kan finnas hänvisningar till är:

- rådets förordning (EG) nr 479/2008 av den 29 april 2008 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin, om ändring av förordningarna (EG) nr 1493/1999, (EG) nr 1782/2003, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 3/2008 samt om upphävande av förordningarna (EEG) nr 2392/86 och (EG) nr 1493/1999, och
- rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("förordningen om en samlad marknadsordning").

Nu har dessa förordningar ersatts av förordning (EU) nr 1308/2013. I bilaga XIV till förordning (EU) nr 1308/2013 finns en jämförelsetabell där det framgår vilka bestämmelser i förordning (EG) nr 1234/2007 som motsvarar de nya bestämmelserna i förordning (EU) nr 1308/2013. Man kan även behöva titta i jämförelsetabellen i bilaga XXII till förordning (EG) nr 1234/2007 för att se vilka bestämmelser i förordning (EG) nr 479/2008 som motsvarar bestämmelserna i förordning (EG) nr 1234/2007.

4.3 Regler för vintillverkning i Sverige

Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2002:48) om vinframställning kompletterar EU-förordningarna om vin. De svenska reglerna innehåller regler om anmälan för vissa behandlingsmetoder som regleras i förordning (EU) nr 1308/2013 och förordning (EG) nr 606/2009. Dessutom finns regler om anökan om godkännande för att få märka vin med årgång och druvsort.

4.3.1 Nationella anpassningar

I huvudsak är vinområdet reglerat med gemensamma bestämmelser, men i vissa delar lämnar EU-förordningarna öppet för nationella regler.

De nationella anpassningar som har gjorts hittills är att **Jordbruksverket**, **Livsmedelsverket** och **Folkhälsomyndigheten** utsetts till behöriga myndigheter inom sina respektive ansvarsområden. Till laboratorium att utföra officiella analyser inom vinsektorn har Livsmedelsverket blivit utsett. Livsmedelsverket har vidare utfärdat ovannämnda tillämpningsföreskrifter gällande vinframställning, LIVSFS 2002:48.

Livsmedelsverket ansvarar bland annat för frågor som gäller märkning, tillsatser, analysmetoder och intyg vid export samt kontroll av tillverkningsanläggningar bland annat vad gäller livsmedelshygien, redlighetsaspekter och användningen av olika oenologiska metoder.

4.4 Anmälan om berikning eller sötning

Vin får berikas för att höja alkoholhalten eller sötas. Både berikning och sötning ska anmälas i förväg till Livsmedelsverket.

4.4.1 Anmälan om berikning

Av artikel 80 och bilaga VIII framgår vissa metoder som är tillåtna vid framställning av vin. Enligt bilaga VIII, del I, punkt B, i förordning (EU) nr 1308/2013 får sackaros (vanligt socker) användas för höjning av alkoholhalten (berikning) genom chaptalisering (som innebär att socker tillsätts till musten) av färska druvor, delvis jäst druvmust eller ungt icke färdigjäst vin och för druvmust, (för Sverige) i vinodlingszon A. En **anmälan** om höjning av alkoholhalten ska enligt 2 § LIVSFS 2002:48 ske till Livsmedelsverket.

I artikel 12 i förordning (EG) nr 606/2009, anges att en **anmälan** om berikning ska innehålla följande uppgifter :

- namn och adress på den person som gör anmälan,
- den plats där processen ska utföras,
- dag och klockslag då processen inleds,
- beteckning på den produkt som är föremål för processen,
- den metod som används i processen, samt närmare uppgifter om vilken typ av produkt som ska användas i denna.

I kommissionens förordning (EG) nr 436/2009 av den 26 maj 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 479/2008 när det gäller vinodlingsregistret, de obligatoriska deklARATIONERNA och framtagningen av uppgifter för markandesuppföljning, följedokumenterna vid transport av produkter och de register som ska föras inom vinsektorn finns bl.a. bestämmelser om att särskilda register ska föras över mottagna och avsända vinprodukter. Det är fysiska och juridiska personer samt sammanslutningar av sådana personer som i sin näringsverksamhet innehar vinprodukter som enligt artikel 36 är skyldiga att föra register. I registret ska bl.a. antecknas vilka behandlingar som har utförts (förordning (EG) nr 436/2009, artikel 41). Den som är skyldig att föra register ska också föra register över vissa uppräknade produkter, exempelvis **sackaros** och **koncentrerad druvmust** (artikel 43 i samma förordning).

4.4.2 Anmälan om sötning

För **sötning** gäller enligt artikel 3 och bilaga I D i förordning (EG) nr 606/2009 att en anmälan ska lämnas in till den behöriga myndigheten (Livsmedelsverket). Anmälan ska finnas hos Livsmedelsverket minst 48 timmar före den dag sötningen ska ske. Utförs sötningar ofta eller kontinuerligt av ett företag, kan en anmälan som omfattar flera processer eller avser en angiven tidsperiod lämnas in. Men det förutsätter att företaget för register över varje sötning och däri registrerar de uppgifter som krävs för en anmälan om sötning. Dessa är:

- mängden vin som ska sötas samt den totala och den verkliga alkoholhalten i det vinet
- mängden druvmust som ska tillsättas samt den totala och den verkliga alkoholhalten i den druvmusten (om koncentrerad druvmust; mängden och densiteten)
- den totala och den verkliga alkoholhalten i vinet efter sötningen.

Ett register ska föras över inkommande och avgående varor som visar vilka mängder druvmust eller koncentrerad druvmust som innehas av den fysiska eller juridiska personen som avser att genomföra sötningen.

4.4.3 Tidsfrister vid anmälan

Anmälningar om **höjning av alkoholhalten**, enligt bilaga VIII del I i förordning (EU) nr 1308/2013, ska finnas hos Livsmedelsverket senast 48 timmar innan höjningen av alkoholhalten ska påbörjas enligt LIVSFS 2002:48. För **sötning** finns redan denna tidsfrist angiven i förordning (EG) nr 606/2009. Anmälan om **avsyrning** ska enligt artikel 13 i förordning (EG) nr 606/2009 lämnas in av företagen senast två dagar efter det att den första processen under ett vinår har utförts.

Det är tillåtet att lämna in en enda anmälan i förväg för flera processer eller för en viss bestämd period (5§ LIVSFS 2002:48). Men det är under förutsättning att företaget skriver in uppgifterna om processen för höjning av alkoholhalten i

registren, enligt artikel 12 punkt 3 och 6 i förordning (EG) nr 606/2009, så snart själva processen har avslutats. Om det i en anmälan i förväg för flera processer inte sägs vilken dag och vid vilken tidpunkt en process ska inledas ska detta skrivas in i registret **innan** en process inleds.

4.5 Märkning av vin

Märkningsbestämmelser för vin finns i förordning (EU) nr 1308/2013 artikel 117–121 och i förordning (EG) nr 607/2009 artikel 49–72.

Dessutom gäller

- Livsmedelverkets föreskrifter om identifikationsmärkning av livsmedelspartier (SLVFS 1993:20),
- Förordning (EU) nr 1169/2011 om livsmedelsinformation till konsumenterna samt,
- Swedacs föreskrifter (STAFS 2003:1) om färdigförpackning av varor efter volym eller vikt.

Definitionen av **vin** enligt förordning (EU) nr 1308/2013, bilaga VII del II är den produkt som framställs uteslutande genom total eller partiell alkoholjäsning av krossade eller okrossade färska druvor eller av druvmust (jrf. dock regler om fruktvin i samma bilaga). Vin ska:

- ha en verklig alkoholhalt (efter tillåten berikning) av lägst 8,5 vol % om vinet härrör från druvor som uteslutande skördats i zon A och B (annars 9 vol %) och högst 15 vol % (undantag kan göras upp till 20 vol % för vissa fastställda vinodlingsområden, se artikel 2 i (EG) nr 606/2009. (Sverige zon A enligt tillägg 1 till bilaga VII i (EG) nr 1234/2007.)) Vin med skyddad ursprungs- eller geografisk beteckning kan dock genom undantag ha en verklig alkoholhalt av lägst 4,5 vol% och högre än 15 vol% för viner med skyddad ursprungs-beteckning som har framställts utan berikning.
- ha en total syrahalt uttryckt som vinsyra på minst 3,5 g/l eller 46,6 mval/l.
- Retsina, grekiskt vin som behandlats med kåda samt ”Tokaji eszencia ska betraktas som vin.

I bilagan räknas olika kategorier av vin upp:

- ungt icke färdigjäst vin,
- likörvin, mousserande vin,
- mousserande kvalitetsviner,
- mousserande kvalitetsviner av aromatisk typ,
- mousserande vin med tillsatt koldioxid,
- pärlande vin,
- pärlande vin med tillsatt koldioxid,
- druvmust,
- koncentrerad druvmust,

- rektifierad koncentrerad druvmust,
- vin från lätt torkade druvor,
- vin av övermogna druvor och vinättika.

4.5.1 Obligatorisk märkning

Obligatorisk märkning enligt artikel 118 och 119 i förordning (EU) nr 1308/2013 är:

- kategorin vinprodukt enligt del II i bilaga VII (ej obligatoriskt om skyddad ursprungs/geografisk beteckning har angetts)
- För vin med skyddad ursprungs-/geografisk beteckning:
uttrycket skyddad geografisk ursprungs-beteckning eller skyddad geografisk beteckning och namnet på den beteckningen, ej obligatoriskt om traditionellt uttryck angetts
- ursprunget (se artikel 55 i förordning (EG) nr 607/2009)
- nominell volym (I STAFS 2003:1 regleras tillåtna volymangivelser samt storleken på dessa angivelser)
- verklig alkoholhalt i volymprocent: ska anges som hel eller halv volymprocentandel och får inte avvika mer än 0,5 volymprocentenheter från den alkoholhalt som fastställdes i analysen
- uppgift om tappningsföretaget eller för alla olika mousserande viner namnet på producenten eller leverantören
- uppgift om importören för importerade viner
- för alla olika mousserande viner: uppgift om sockerhalten, varupartiets identifikationsmärkning och partiets löpnummer enligt SLVFS 1993:20
- märkning med ingredienser som orsakar allergi eller intolerans, s.k. allergener, enligt förordning (EU) nr 1169/2011, bilaga II

Den obligatoriska märkningen ska anges inom **samma synfält** på behållaren med tydliga, läsbara, outplånliga bokstäver, urskiljbara från övriga uppgifter mm.

Uppgift om importör, partiets nummer och allergener **får** dock anges utanför detta synfält.

Allergener ska anges på svenska i Sverige eller på ett språk som endast obetydligt skiljer sig från svenska. Ämnets beteckning ska framhävas genom en teckenuppsättning som tydligt skiljer beteckningen från resten av ingrediensförteckningen, exempelvis genom typsnitt, stil eller bakgrundsfärg. Sulfiter kan benämnas sulfiter eller svaveldioxid.

4.5.2 Frivillig märkning

Märkningen får **kompletteras** med nedanstående **frivilliga uppgifter** enligt artikel 120 i förordning (EU) nr 1308/2013:

- uppgift om sockerhalten om det inte är obligatoriskt som för mousserande viner
- *endast för vin med skyddad geografisk/ursprungsbeteckning:*
 - traditionella uttryck enligt artikel 112 för produktions- eller lagringsmetoden, kvalitet, färg, typ av plats eller en särskild händelse som är förknippad med historien för produkter med en skyddad geografisk- eller ursprungsbeteckning
 - namnet på en geografisk enhet som är större eller mindre än det underliggande området för ursprungsbeteckningen eller den geografiska beteckningen
 - årgång och druvsort
 - EU-logotypen för skyddad geografisk eller ursprungsbeteckning
- uttryck som avser vissa produktionsmetoder
- produkttyp
- en särskild färg.

Nedanstående frivilliga märkningsuppgifter får anges av den som blivit **särskilt godkänd** för detta:

- årgång
- namnet på en eller flera druvsorter

Ansökan om godkännande för att få märka vin med **årgång och druvsort** skickas till Livsmedelsverket och ska innehålla följande:

- uppgift om livsmedelsföretagarens namn och adress samt organisationsnummer, personnummer eller samordningsnummer
- uppgifter som styrker att vinproducenten har rutiner som medför att vin som framställs av denne kan märkas korrekt med druvsort(er) och /eller årgång

Förslag till sådana rutiner:

Mottagningsrutiner (för druvor från annan odlare)

Leverantörsförsäkran som innehåller:

- Datum för mottagning
- Namn på odlare
- Uppgifter om odlingen (t.ex. plats)
- Druvsort
- Vikt
- Sprutjournal för bekämpningsmedel

Rutiner vid egen odling

Dokumentation som innehåller:

- Datum för skörd

- Uppgifter om odlingen (t.ex. plats)
- Druvsort
- Vikt
- Sprutjournal för bekämpningsmedel

Avstjälkning, pressning, klarning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Jäsning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Mognadslagring

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Tappning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Referensprover med märkningsuppgifter (sparas 2 år)

Odlare ska vara registrerad som primärproducent hos Länsstyrelsen

4.5.3 Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning

Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning finns i artikel 49-70 i förordning (EG) nr 607/2009.

Av artikel 118 i förordning (EU) nr 1308/2013 och artikel 49 i förordning (EG) nr 607/2008 framgår att märkningen inte får kompletteras med andra uppgifter än de som anges i de förordningarna om inte dessa uppgifter uppfyller kraven i förordning (EU) nr 1169/2011.

Artikel 50: obligatoriska uppgifter som måste anges inom samma synfält på etiketten och att de ska vara outplånliga samt lätta att urskilja.

Artikel 51: hur allergena ingredienser som anges i bilaga II till förordning (EU) nr 1169/2011 ska anges på etiketten och att för sulfiter kan ”sulfiter” eller ”svaveldioxid” anges. *Utöver* angivelsen av sulfiter kan det pictogram som anges i bilaga X till förordning (EG) nr 607/2009 användas.

Artikel 52: produkter som inte uppfyller kraven på märkning och presentation får inte saluföras i EU eller exporteras, förutom när det gäller varor som ska exporteras om dessa uppgifter krävs enligt lagstiftningen eller på språket i det tredje landet.

Artikel 53: förbud mot blykapsyler.

Artikel 54: hur den verkliga alkoholhalten ska anges.

Artikel 55: hur ursprungsbeteckning ska anges - från medlemsstat, tredje land eller blandning av vin från olika länder i EU m.m.

Artikel 56: hur tappningsföretag, producent, importör och försäljare ska anges.

Artikel 57: uttryck som avser egendomar och som endast får användas för vin med skyddad beteckning och då vinet odlats och framställts på den egendomen. Det finns inga skyddade uttryck för Sverige.

Artikel 58: termer för sockerhalt.

Artikel 60: särskilda märkningskrav för mousserande viner med tillsatt koldioxid.

Artikel 61: hur årgång får märkas.

Artikel 62: hur druvsort får märkas.

Artikel 63: särskild kontroll av årgång och druvsort.

Artikel 64: hur sockerhalt får anges.

Artikel 65: villkor för användning av EU-logotypen för skyddade ursprungs- och geografiska beteckningar.

Artikel 66: skyddade uttryck avseende produktionsmetoder t.ex. lagrad i ektunna, jäst på flaska, klassisk metod, crémant, ekologiska produktionsmetoder.

Artikel 67: användning av namnet på en geografisk enhet som är större än eller mindre än ett område för en geografisk eller ursprungsbeteckning får endas ske på vinetiketter för viner med skyddade beteckningar.

Artikel 68: skyddade flasktyper.

Artikel 69: skydd av ”mousserande-vin flaskor”.

Artikel 70: möjlighet till hårdare nationella regler för viner med skyddade ursprungs- och geografiska beteckningar.

5 Märkning av övriga alkoholhaltiga drycker

5.1 Aromatiserade viner m.m.

Regleras i förordning (EU) nr 251/2014 samt i förordning (EU) nr 1169/2011.
Exempel: aromatiserat vin (minst 75 % vin, alkoholhalt 14,5–22 %), aromatiserad vinbaserad dryck (minst 50 % vin, alkoholhalt 4,5–14,5 %), aromatiserad drink baserad på vinprodukter (minst 50 % vin, alkoholhalt 1,2-10 %).

5.2 Spritdrycker

Spritdrycker regleras i förordning (EG) nr 110/2008 och (EU) nr 716/2013 samt i förordning (EU) nr 1169/2011. Alkoholhalten i spritdrycker ska vara minst 15 %. Spritdrycker som framställts enligt den tidigare gällande förordning (EG) nr 1576/89 senast den 20 maj 2009 får fortsätta att säljas till dess att lagren tar slut.

I rådets förordning (EG) 110/2008 finns de generella bestämmelserna för definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker. Den innehåller definition av vad som avses med spritdryck, och olika kategorier av spritdrycker samt beskrivningar av vilka betydelser som ord som sötning, blandning, egalisering, mognadslagring, aromatisering, färgning, likörer och spritglögg ska ges.

Förordningen omfattar bestämmelser om alkoholhalter för de olika kategorierna, tillsatser, beteckningar, märkning och marknadsföring. I bilaga III till förordningen finns samtliga tillåtna geografiska beteckningar som får ersätta namnet på respektive spritdryckskategori.

Därtill finns kommissionsförordningar om tillämpningsbestämmelser av rådsförordningen, om övergångsbestämmelser, om tillämpningen av avtal mellan tredje land och EU angående ömsesidigt erkännande av vissa spritdrycker, samt rådsbeslut om slutande av avtal mellan EU och USA om ömsesidigt erkännande av vissa spritdrycker. Kommissionens förordning (EEG) nr 2009/92 av den 20 juli 1992 om gemenskapsmetoder för analys av jordbruksalkohol som används vid framställning av spritdrycker, aromatiserade viner, aromatiserade vinbaserade drycker och aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter. Förordning 2009/92 gäller både spritdrycker och aromatiserade drycker och handlar om analysmetoder för etylalkohol av jordbruksursprung som används vid framställning av dessa.

5.3 Cider

För framställning av cider finns svenska regler i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:11) om cider. Reglerna ska tillämpas på cider som marknadsförs i Sverige.

5.4 Övriga alkoholhaltiga drycker

Övriga alkoholhaltiga drycker, exempelvis öl, cider, fruktviner, ”alkoläsk” och blanddrycker, regleras bland annat i förordning (EU) nr 1169/2011 när det gäller märkning. Även andra regler inom livsmedelslagstiftningen kan vara tillämpliga.

6 Förpackningsstorlekar

Bestämmelser om olika förpackningsstorlekar finns i SWEDACs föreskrifter, se STAFS 2003:1 på www.swedac.se.

7 Övrig lagstiftning

- Alkohollagen (2010:1622)
- Lagen om alkoholskatt (1994:1564)
- Livsmedelslagen (2006:804)
- Livsmedelsförordningen (2006:813)
- Förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning osv.
- Förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien

8 Var hittar jag lagstiftningen?

Föreskrifterna, i konsoliderad form, finns tillgängliga på Livsmedelsverkets webbplats www.livsmedelsverket.se.

Föreskrifterna kan också beställas från Livsmedelsverkets kundtjänst, Box 622, 751 26 Uppsala, tel 018-17 55 06, fax 018-15 77 11.

EUs förordningar och direktiv finns på Internet, under adressen <http://eur-lex.europa.eu/sv/index.htm>. Endast numret på den ursprungliga förordningen eller direktivet anges och senare ändringar kan ha tillkommit. Vissa förordningar kan finnas i konsoliderad form, det vill säga alla ändringar som har gjorts i förordningen har arbetats in i texten.

På EU-Kommissionens webbplats finns information och lagstiftning om vin samlat på följande sida: https://ec.europa.eu/agriculture/wine_en